

Ko gost odide, še le kača zapazi, da ni krone več. Strašen vrisk zažene po celi deželi, in hitro iz vseh krajev strašno veliko kač priverši. Kraljica jim svojo nesrečo pové in veli gerdega tata zasledovati. Kmalo je cela truma zbrana in hiti za Kerstnikom; al čeravno jako hité, tatú vendar ne morejo uhvatiti, ki je srečno dospel v svoj grad s krono. Kača za kačo opeša in obleži na poti, le samo ena prilazi do vurberskega gradu. Ko pa tukaj vrata zaperte najde, tresne z repom po vratih, da se celi grad strese. Onega kraja vendar ne zapusti in vsak dan jej mora biti škač mleka. Leto je minulo za letom, kača pa le ostane pri vurberskem gradu.

Ko pa umerje grof, ki je ukradl krono v kačji deželi, se zasliši strašen vrisk pri Vurbergu in kača hiti proti Dravi. Kjer je odlazila, je bilo viditi, ko bi s plugom brazdo rezal.

Neke stare ljudi, ki so znali velikokrat kakšno osmoditi, sem pred večimi leti slišal pripovedovati, da so oni sami vidili kačjega kralja s krono. Pravili so, da se more kačji kralj tudi v naših krajih viditi. Kdo pa bi dobil njegovo krono, bi sploh vsega zadosti imel, kakor oni, ki bi dobil krono kačje kraljice. In današnji dan še pré je nekod kačja dežela.

Več pripovest od kačje dežele in kač sem nekđaj slišal. Gotovo še je tedaj med Slovenci mnogo gradiva o tej reči, bodi si na Štajarskem, ali na Kranjskem, ali na Koroškem. V „Slovenski Bčeli“ 1850, str. 4 in 5 je neka koroška narodna pripovedka od „Bele kač.“ Kaj imamo narodnega, naj se pobere in ohrani, da nam ne zgine na vsigdar.

Koloman Mulec.

Lizuni.

Gospodičine in Vile
V hostah so Rozaljke bile,
So slovele krog in krog;
Peti so, vabiti znale;
Kogar pa so pretantale,
Po njem je blo, smil' se Bog! —

Kar Rozaljke b'le v povesti,
Od lizunov smo si v svesti,
Kdar sterdéno govore.
Delajo se lepe, brate,
Mot'jo reve in bogate,
Z sladkim strupom jih moré.

Rožice sadé strupene,
Milost' nimajo nobene,
So še huj' kot pisan gad.
Pravo znajo počerniti,
Greh u čeden plajšó zaviti,
Na oči podplate djat'.

Lizec drug je sam'ga vruga,
Ino sladka skorja draga,
Ki kupiti je za med.
Vkanjen ga želí prodati
Tud za samo cestno blato,
Kar mogoče toljko pred.

Silna je lizunov truma;
Svet pripravljajo iz uma,
Mojstri mnogih so nezgod.
Niso kot Rozaljke v hosti;
V gradih, mestih so pogosto,
Tú se gnejzdi njihov rod.

Požencan.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Gradca. ☉ Poslednji dan unega mesca so pripeljali iz Dunaja Janeza Reš-a, kateri je umoril na sv. Pavla dan gospó Jakomini-tovo, in potem tudi njeno služabnico. Reš ni bil nikolj njeni sluga, ampak služil je več časa pri neki baronki, prijateljici umorjene. Ker ste se te dve gospe večkrat obiskovale, je bilo morivcu vse znano v Jakominitovi hiši. Iz baronkne službe spušen se je klatil dalj časa po Gradcu in je zvedel, da je gospa J. 10 tavž. gold. podedovala. — Povedal je doslej sodni, da je hotel jo za podporo prositi, in jo umoriti, če bi mu jo odrekla. Zavoljo tega se je preskerbel z dolgim nožem, in s skritim pod suknjo pride 24. januarja pred poldnem k nji. Gospá ni uslišala njegove prošnje; — ker je bila sama, ji porine nož v persi večkrat, da je umerla. Kmalo potem pride njena služabnica, na katero tudi z nožem plane in jo umori. Potem je odperl in preiskal vse zaklepe, pobral vsaktere dragocenosti in srebro; med njimi tudi posodico

za cukrer in zakonski perstan, po katerem je prišel na Dunaji pravici v roke. Gotovine ni zasledil tolovaj. Ostal je še celih osem ur v njenem stanišu, da bi mogel skrivaj iz hiše priti. Kmalo potem je zastavil večji del ropa v graški zastavnici in se je z dnarji po Gradcu potepal. Pred nekimi tremi tedni pride na Dunaj službe iskat, kjer ga je pa osoda pravici v roke izročila. J. R. ni bil nikolj ne streže ne natakar (kelnar); čevljar je.

Od Negove blizo Radgone. F. W. — Drage „Novice“! Dovolite mi raznih reči iz naše okolice vam povedati. Kar se tiče poljskih pridelkov, se smemo hvaliti, da pri nas vse lepo stoji, ter nam obilen hasek obeta. Čeravno žito ni toliko zerna prineslo kakor slame, je pa vendar pšenica kaj bogato obrodila. Tudi koroza, proso, ajda, fižol, lan in konoplje, graholka, buče (tikve), rona (pesa) in repa, zelje (kapus): da! skoro vsa setva nam rodovitno kaže. Sena se je veliko nakosilo; nekteri bodo otavo lahko dvakrat kosili; tedaj nam kerme za letos manjkalo ne bo, samo da nam je od lanskega leta malo živine ostalo. Svinje napada sém ter tjé nagla bolezen, tako da jih veliko pocepa. Okolj Lutomera je toča po goricah že mesca maja veliko škodo storila; al sčasoma so se rane na tersu zacelile, in zdaj še lanske tergatve pričakujejo. Tudi suša ondi ni samo polja, temoč tudi senožeti je zlo nazaj postavila, tako da so jari pridelki slabši kakor se je pričakovalo. Pri nas okolj Radgone dež pogostoma zemljo namaka, pa vendar nam manjka vode; zato skoro vsi manjši mlini počivajo. Vresničila se je stara povedka, ki pravi: „Ako na velik petik dežuje, gré dež celo leto večkrat, al nič ne zdá.“ Ker pomanjkuje mlinom vode, bi nam žermle (Handmühle) dobro vstregle, kakor si v sili tudi Haložani z njimi pomagajo. — Lani omenjena škoda v hojovih borstih po gosencah je srečno za letos mimo šla, ker je zdaj šilje spet lepo ozelenelo. Derv za kurjavo nam tako hitro manjkalo ne bo, ker se pri nas bukovih seženj po 5 fl. in pol srebra obilno dobí; le okolj Ptuja v tej reči slabo stoji, kjer se seženj po 9 fl. sr. kupuje. Prebivavcom tega mesta bi želel planino sv. Uršule na koroški in štajerski meji, na kateri sem obilno bukev strohnjenih vidil po koncu ležati in pod zlo iti. Na to prijazno planino sv. Uršule na božjo pot 4 ure visoko iti, vsakega potnika mika, ker z nje, kakor z Rogacke in Radelske se v veliki svet daleko vidi. V Starem tergu blizo Slovengradca dobiš za to pri častitih gosp. duhovnikih prijazno postrežbo, ki ti še strežeta dajo, da ti pravo pot na visoko goro sv. Uršule lepo pokaže. Na omenjeni planini najdeš kaj lepo živino, cele čede ovac, volov in divjih bčel; nabral boš si pa tudi dišečih rožic obilno; serce se ti bo pa nebeškega veselja smejalo, kadar ondi v slavno staro cerkev stopiš in farne zvonove na taki višini ubrano peti zaslišiš. Sveta pot se začne ondi ob Jakobovem, in terpi noter do sv. Uršule v jeseni. — Nekaj žalostnega še omenim od Ptujске okolice. Na Telovo po poldne je strašna toča in ploha vse pridelke na polji in goricah popolnoma pokončala, ki je segnila od Polensaka do Višnice na horvaški meji, više kot sedem ur na dolgo in eno uro na široko. Zato so po ti grozni nesreči Haložani letos obožali; in dobro bi bilo, da bi se jim z milošnjo nekoliko pomagalo. — Sadja je pri nas v obče pičlo; le sém ter tjé ga je na kakem drevji obilno navešenega, da se popotniku serce smeja. Kaj je pa, drage „Novice“, tega krivo, da mlado drevje skoro zaporedoma se na korenini suši in da cepljene drevesa naših časov tiste visokosti, debelosti, in starosti ne včakajo, kakor je nekđaj toliko lepega močnega drevja bilo? Naši kmetovavci pravijo, da je tega to krivo, ker se drevje premlado in celó pri zemlji cepi. *) — Nova nevolja je zadela Št. Lenardško okolico v Sl. goricah, ker je ondi po travnikih zraven pesnice ne samo nebrojnih kobilic, ampak pod travo v zemlji nad milijon

*) O tem bomo drugo pot govorili.